Què fa Barcelona per prevenir i reduir el consum de drogues?

Pla d'acció sobre drogues de Barcelona 2017-2020

Ajuntament de Barcelona

CSB Consorci Sanitari de Barcelona

ASPB Agència de Salut Pública

Drogodependències

aspb.cat/pla-daccio-sobre-drogues-barcelona-2017-20

Índex

1 Què és el pla d'acció sobre drogues de Barcelona? 4

2 Qui el tira endavant? 5

3 Per què es fa? 5

4 A qui s'adreça? 5

5 En quines idees es basa? 6

6 Punt de partida: coneixem l'entorn 6
- Accions de prevenció 7
- Accions de tractament 8

7 Què fa la ciutat? 9
- Eliminar els prejudicis associats a l'addicció 9
- Fer un pla que tingui en compte tota la ciutat 10
- Promoure la salut i la prevenció 11
- Facilitar l'accés als recursos i millorar-ne la qualitat 13
- Fer aliances i augmentar la participació 16

8 Algunes dades destacades 17

9 Si necessito ajuda, què puc fer? 18

1 Què és el pla d'acció sobre drogues de Barcelona?

El **Pla d'acció sobre drogues de Barcelona 2017-2020** és un document que explica les actuacions que es faran a Barcelona durant aquests quatre anys per prevenir i reduir el consum de drogues i els seus efectes negatius en les persones, les famílies i la societat.

El pla parla de totes les drogues, les il·legals i les legals o socialment acceptades, com ara l'alcohol i el tabac.

Per primera vegada, un pla de drogues incorpora les addiccions relacionades amb les tecnologies, com la dependència del mòbil o de l'ordinador.

El pla es divideix en cinc apartats:

- Eliminar els prejudicis associats a l'addicció.
- Fer un pla que tingui en compte tota la ciutat.
- Promoure la salut i la prevenció.
- Facilitar l'accés als recursos i millorar-ne la qualitat.
- Fer aliances i augmentar la participació.

Cada apartat inclou objectius i accions. Les accions estan relacionades amb la prevenció i el tractament de les persones que tenen problemes pel consum de drogues.

2 Qui el tira endavant?

L'Ajuntament de Barcelona amb la col·laboració dels grups polítics, l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, professionals, entitats i persones usuàries de drogues.

3 Per què es fa?

Amb aquest pla, l'Ajuntament vol:

- Eliminar els prejudicis associats a l'addicció.
- Reduir les malalties i la mort per consum de drogues.
- Prevenir situacions d'exclusió social.
- Fer complir la normativa.

4 A qui s'adreça?

A tota la població de Barcelona.

5 En quines idees es basa?

La missió del Pla és fer una **ciutat més saludable** i amb **menys desigualtats socials**, a partir de les polítiques de drogues.

Per tant, els principis bàsics del Pla són la igualtat, la justícia social, la no discriminació i el respecte als drets de les persones que consumeixen drogues.

6 Punt de partida: coneixem l'entorn

Abans de definir els continguts del pla, s'ha analitzat què fa la ciutat per prevenir i tractar el consum de drogues.

Barcelona ofereix un model d'intervenció complet del consum de drogues, des de la prevenció fins al tractament.

Accions de prevenció

En la població en general

- El 30 % de les escoles fan programes de prevenció de consum de drogues.

En la població adolescent i jove en risc de consumir drogues

- Cada any s'organitzen més de 2.500 propostes d'oci saludable i s'envien més de 800 missatges preventius des del web sortimbcn.cat.
- Més de 2.500 adolescents i joves participen en els programes comunitaris d'oci saludable.
- Més de 1.000 persones reben informació en espais d'oci nocturn juvenil.

En les persones que consumeixen drogues

- El Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD) atén cada any 500 persones que consumeixen drogues i/o fan un ús abusiu de les tecnologies.

Tractaments

- A la ciutat hi ha 15 centres d'atenció i seguiment a les drogodependències (CAS) distribuïts per tot el territori.
- Cada any 4.000 persones inicien tractament per abús o dependència de les drogues. Gairebé la meitat dels tractaments són per consum d'alcohol, seguit d'heroïna i de cocaïna.

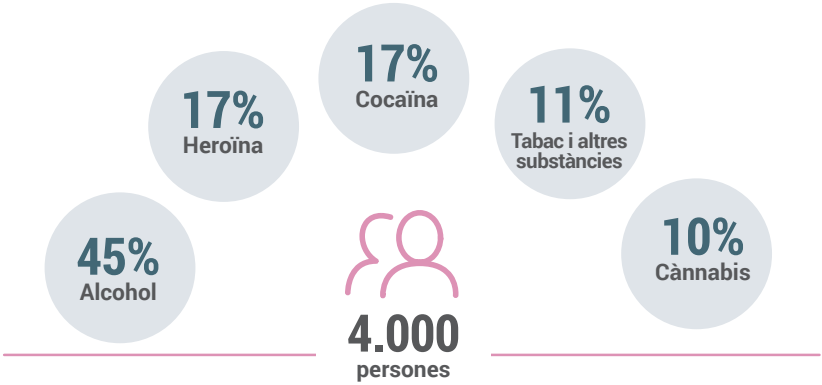

- Els centres de reducció de danys deriven les persones que consumeixen drogues a la xarxa de serveis de salut. Cada any s'atenen 2.800 persones.
- La ciutat té recursos públics per atendre adolescents i joves que consumeixen drogues i/o fan un ús problemàtic de les tecnologies.
- El Centre d'Atenció i Seguiment (CAS) Horta-Guinardó s'ha designat centre especialitzat a atendre adolescents i joves que pateixen addiccions tecnològiques.

7 Què fa la ciutat?

Eliminar els prejudicis associats a l'addicció

Mesures per millorar el coneixement i promoure actituds positives de la ciutadania i dels equips professionals envers les persones amb trastorn per ús de drogues.

Què es vol aconseguir?

- Reduir la mala imatge social que tenen les persones que consumeixen drogues.
- Normalitzar els serveis adreçats a persones amb trastorns per ús de drogues.

Com es farà?

- Promoure campanyes per explicar que les addiccions són una malaltia i per trencar mites sobre el consum de drogues.
- Afavorir la participació d'entitats, persones usuàries i equips professionals a l'hora de definir les polítiques municipals sobre addiccions.
- Promoure uns serveis que respectin l'autonomia de les persones amb trastorn per ús de substàncies, així com els seus drets i les seves obligacions.

Fer un pla que tingui en compte tota la ciutat

Mesures per fer una política sobre drogues comuna a tota la ciutat, tenint en compte les diferències de cada barri.

Què es vol aconseguir?

- Crear espais saludables lliures de drogues i reformar els espais de consum perquè no siguin nuclis de marginació social.
- Reduir l'oferta de drogues i fer complir la normativa sobre publicitat, venda i consum d'alcohol i d'altres drogues.

Com es farà?

- Fomentar la participació de la comunitat per millorar els espais de consum problemàtic.
- Limitar la publicitat d'alcohol en espais públics.
- Rebutjar la publicitat i el patrocini d'alcohol en les activitats organitzades per l'Ajuntament, els seus instituts i les seves empreses.
- Regular la venda i el consum d'alcohol en els equipaments municipals.
- Reduir la prescripció mèdica de tranquil·litzants, que poden ser molt addictius, amb una atenció especial a les dones.
- Regular els clubs i les entitats de cultiu i consum de cànnabis, i vetllar pels efectes del cànnabis en la salut.

Promoure la salut i la prevenció

Mesures per prevenir el consum d'alcohol i d'altres drogues, amb una atenció especial als grups d'alt risc: infància, adolescència, dones i persones joves.

Què es vol aconseguir?

- Endarrerir l'edat d'inici de consum d'alcohol i d'altres drogues en la població adolescent i jove.
- Disminuir el consum de drogues i els problemes de salut que hi van associats.

Com es farà?

- Elaborar programes per prevenir el consum de drogues als centres escolars.
  Es tindran en compte les diferències entre nois i noies, així com l'origen cultural de les famílies.
- Donar a conèixer bones pràctiques i aplicar-les en altres centres educatius, amb la col·laboració del Consorci d'Educació de Barcelona.
- Garantir la detecció, el consell i la derivació durant l'embaràs per prevenir els riscos associats al consum d'alcohol i d'altres drogues.
- Fomentar accions contra el consum d'alcohol i d'altres drogues, així com l'assetjament sexual en festes populars i espais d'oci nocturn.

- Fer accions de prevenció per la població de 16 a 21 anys en tots els Programes de Formació i Inserció (PFI).
- Promoure programes per reduir els efectes negatius de les drogues en persones que pertanyen a les associacions de cànnabis.
- Crear programes per prevenir i tractar el consum de drogues associat a les relacions sexuals en el col·lectiu de lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals, intersexuals i queers (LGTBIQ).
- Prevenir el consum de drogues com el shabú i l'alcohol entre les minories i les classes socials desfavorides.
- Ampliar els serveis del Centre d'Atenció i Seguiment (CAS) Horta-Guinardó per atendre les addiccions tecnològiques en la població jove.
- Garantir una atenció completa a persones adolescents i joves en risc d'exclusió social.
- Sensibilitzar la ciutadania perquè no treguin importància al consum de drogues, sobretot d'alcohol i de cànnabis.

Facilitar l'accés als recursos i millorar-ne la qualitat

Mesures per reforçar la qualitat de la xarxa de serveis i per garantir l'accés als recursos tan ràpid com sigui possible.

Què es vol aconseguir?

- Oferir els recursos necessaris a les persones que volen tractar el seu consum d'alcohol i d'altres drogues.
- Tenir en compte la realitat de les dones i de les persones LGTBIQ en tots els programes de prevenció, detecció i tractament de drogues.
- Facilitar la rehabilitació i la inclusió social de les persones amb problemes d'alcoholisme i altres drogodependències.
- Garantir la formació i la recerca dels equips professionals especialitzats en drogues.
- Millorar la qualitat i la informació en els centres d'atenció a les drogodependències.

Com es farà?

- Donar una atenció centrada en les necessitats de cada persona, en tots els centres d'atenció i seguiment a les drogodependències.

- Promoure tots els programes dels centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. Es posarà una atenció especial als tractaments per a noves substàncies i als relacionats amb les malalties mentals.
- Facilitar que les persones amb trastorn per consum de drogues i en risc d'exclusió puguin accedir als serveis sanitaris i socials i seguir el tractament necessari.
- Tenir en compte les necessitats de les persones grans amb trastorn per consum de drogues, i afavorir el seu accés a centres residencials.
- Ampliar els recursos per a les persones que tenen alhora una addicció i una malaltia mental.
- Ampliar i difondre els serveis de suport per a familiars de persones amb trastorn per consum de drogues (grups d'ajuda mútua, suport emocional i serveis de respir).
- Incloure la prescripció de metadona en la recepta electrònica.
- Garantir l'atenció personalitzada a les persones del col·lectiu LGTBIQ.
- Ampliar l'espai residencial per a víctimes de violència masclista a dones amb trastorn addictiu greu.
- Afavorir que els serveis d'atenció a les addiccions derivin els agressors atesos al Servei d'Atenció als Homes per a la promoció de relacions no violentes, i a la inversa.

- Crear un espai on les dones treballadores del sexe i consumidores de drogues puguin consumir i ser ateses.
- Crear programes amb Barcelona Activa per facilitar la inserció laboral de les persones ateses als serveis de drogodependències.
- Contractar persones amb trastorn per consum de drogues per a tasques administratives de l'Ajuntament de Barcelona.
- Ampliar i millorar el programa de persones sense llar a persones amb trastorn per consum de drogues i malalties mentals.
- Assegurar el benestar i el bon clima laboral dels equips professionals dels centres de tractament de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.
- Fomentar l'intercanvi d'experiències, bones pràctiques i coneixements entre els equips professionals de la xarxa de drogodependències.
- Avaluar i comparar els diversos recursos per millorar el treball dels equips professionals.
- Posar a prova un projecte que permeti als equips professionals sanitaris i socials compartir informació de les persones amb trastorn per consum de drogues.
- Incorporar la informació dels centres d'atenció i seguiment a les drogodependències al registre de salut mental i addiccions del Servei Català de la Salut.
- Elaborar un mapa de recursos en salut mental i addiccions per franges d'edat i per districtes.

Fer aliances i augmentar la participació

Mesures per millorar la col·laboració i la participació d'institucions, públiques i privades, entitats i associacions de persones afectades.

Què es vol aconseguir?

- Millorar la col·laboració i la coordinació entre els equips professionals que tracten les drogues.
- Garantir la col·laboració entre l'Ajuntament, la Generalitat i les entitats.
- Impulsar la participació ciutadana en les accions de prevenció i en les polítiques de salut.

Com es farà?

- Reforçar la col·laboració dels sectors municipals que treballen en la prevenció i el tractament de les drogodependències.
- Afavorir el treball en xarxa d'entitats i equips professionals d'atenció a persones sense llar i a persones que consumeixen drogues.
- Incloure les addiccions en els programes de salut mental als districtes on hi ha més desigualtats en la salut.
- Coordinar els recursos de drogues amb la xarxa sanitària, amb una atenció especial als serveis d'urgències i a l'atenció primària.
- Fomentar el treball en xarxa, per compartir, conèixer i reduir els prejudicis.

8 Algunes dades destacades

- El Centre d'Atenció i Seguiment (CAS) Horta-Guinardó s'ha designat centre especialitzat per atendre adolescents i joves que pateixen addiccions tecnològiques.
- Un objectiu clau d'aquest pla és reduir la mala imatge social de les persones amb trastorn per ús de substàncies.
- Les mesures de control de l'oferta de drogues ajuden a reduir l'accés d'alcohol en menors.
- Els serveis que atenen persones amb trastorn per ús de substàncies han de tenir en compte el col·lectiu de lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals, intersexuals i queers (LGTBIQ).
- Barcelona promou un model integrador, que busca solucions davant el consum d'alcohol i d'altres drogues, en comptes de penalitzar les persones consumidores.
- Les diferències (biològiques, psicològiques, socials i culturals) entre homes i dones fa que sigui bàsic tenir presents les dones en els programes preventius, assistencials i de tractament.
- Barcelona té una àmplia i consolidada xarxa d'atenció a les addiccions, i garanteix a totes les persones drogodependents un centre d'atenció i seguiment en el seu districte.

- La majoria de centres de tractament de drogues fan una intervenció global de les addiccions, des de la prevenció fins al tractament i la reinserció de les persones usuàries de drogues.
- El programa de reducció de danys atén les persones drogodependents per tal de reduir els problemes de salut, psicològics i socials causats per les drogues, així com per facilitar-los l'accés al tractament.

9 Si necessito ajuda, què puc fer?

Si tens problemes amb les drogues
(alcohol, cànnabis, cocaïna, etc.),
hi ha centres molt a prop teu on et poden ajudar.

Als **centres d'atenció i seguiment (CAS)**
t'oferiran el tractament que necessitis.
Si vols saber quin és el més proper a casa teva
truca al telèfon **900 900 540**.
Els familiars, amics i amigues també poden rebre
suport i assessorament.

Si ets menor de 21 anys o tens fills/filles d'aquesta edat
que consumeixen drogues o fan un ús abusiu
de les tecnologies, al **Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD)**
t'atendran i t'assessoraran.
Truca al telèfon **93 237 87 56**
o demana visita a:
C/ Mallorca, 221 7è 2a. 08008 Barcelona

Centres d'atenció i seguiment (CAS)

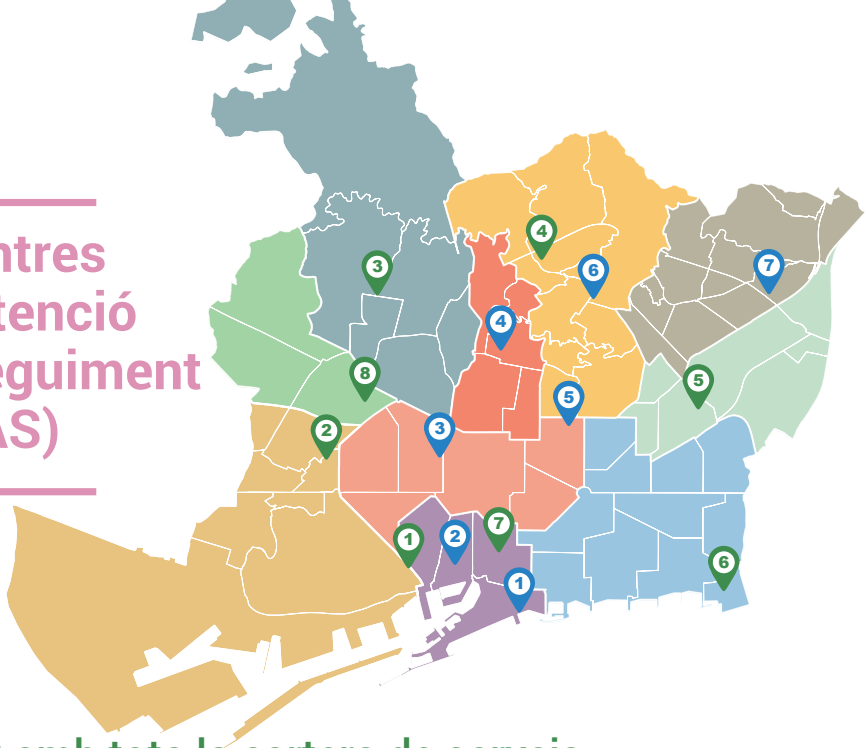

CAS amb tota la cartera de serveis

1. CAS Baluard
Av. Drassanes,13
08001 Barcelona
Tel. 93 342 68 92

2. CAS Sants
C. Comtes de Bell-lloc, 138, baixos
08014 Barcelona
Tel. 93 490 19 40
93 490 18 80

3 CAS Sarrià
C. Dalmases, 76
08017 Barcelona
Tel. 93 212 10 75

4. CAS Vall d'Hebron
Pg. Vall d'Hebron, 119-129
08035 Barcelona
Tel. 93 489 38 80

5. CAS Garbivent
C. Gran de la Sagrera, 179
08027 Barcelona
Tel. 93 340 84 58

6. CAS Fòrum
C. Llull, 410
08019 Barcelona
Tel. 93 326 85 61

7. CAS Lluís Companys
C. Davant del Portal Nou, s/n
08003 Barcelona
Tel. 93 318 17 96

8. CAS Les Corts
C. Montnegre, 21
08029 Barcelona
Tel. 93 439 16 42

CAS sense reducció de danys

1. CAS Barceloneta
Pg. Marítim de la Barceloneta, 25-29
08003 Barcelona
Tel. 93 248 31 07

2. CECAS
C. Banys Nous, 16, 2n
08002 Barcelona
Tel. 93 317 78 20

3. Unitat de Conductes Addictives. Hospital Clínic
C. Rosselló, 161, planta baixa
08036 Barcelona
Tel. 93 227 17 19

4. CAS Gràcia
C. Mare de Déu del Coll, 41, baixos 08023 Barcelona
Tel. 93 218 93 02

5. Unitat de Conductes Addictives. Hospital de Sant Pau
Av. Sant Antoni Maria Claret, 167
08025 Barcelona
Tel. 93 553 76 65

6. CAS Horta-Guinardó
C. Sacedón, 18, baixos
08032 Barcelona
Tel. 93 407 13 16

7. CAS Nou Barris
Via Favència, 379, baixos
08033 Barcelona
Tel. 93 354 02 19

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

Agència de Salut Pública

Per a més informació i assessorament:

Línia verda:
900 900 540

Pàgina d'informació sobre drogues
per a famílies amb adolescents:
parlem.aspb.cat

Drogodependències

Connectem

www.aspb.cat